

PROGRAMI UNIJE (ZAJEDNICE)

Programi Unije predstavljaju integrirani niz aktivnosti koje usvaja Europska unija u svrhu promicanja suradnje između država članica u različitim područjima povezanim sa zajedničkim politikama EU. Programi Unije su, temeljem posebne stavke u Općem proračunu EU, u pravilu namijenjeni državama članicama Europske unije, ali neki od njih otvoreni su i državama koje se nalaze u procesu približavanja Uniji. Kao takvi smatraju se jednim od važnijih instrumenata pretpristupne strategije, odnosno upoznavanja država kandidatkinja za članstvo u EU s metodama rada Europske unije te njihovu integraciju u sektorske politike Unije u očekivanju pristupanja. Države koje nisu članice Europske unije, i kao takve ne doprinose zajedničkom proračunu Unije, dužne su platiti članarinu za sudjelovanje u Programima Unije, a iznos članarine razlikuje se od programa do programa. O kvaliteti podnesenih projekata ovisi koliko će se uspješno povući uložena sredstva te da li će ona biti manja, jednaka ili veća od uplaćene članarine.

Trenutno RH sudjeluje u slijedećim programima Unije:

▪ FP7

Sedmi okvirni program za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti

- najveći je Program Unije s proračunom koji iznosi više od 50 milijarda eura za razdoblje od 2007. do 2013 godine. FP7 se sastoji od četiri potprograma potpore različitim vrstama aktivnosti povezanim s istraživanjem i razvojem. Kao program namijenjen ostvarivanju najširih ciljeva politike istraživanja i tehnološkog razvoja Europske Unije, FP7 se dijeli u četiri kategorije koje nazivamo specifičnim programima:

1. **Suradnja:** Potpora međunarodnoj suradnji u istraživanjima kojima je cilj jačanje konkurentnosti europske proizvodnje. Više od polovice ukupnih sredstava u proračunu FP7 predviđeno je za 10 tematskih područja u sklopu specifičnog programa Suradnja: zdravstvo, hrana, informacijska i komunikacijska tehnologija, nanotehnologije.
2. **Ideje:** Potpora pionirskim istraživanjima u obliku financiranja višedisciplinarnih istraživačkih projekata pojedinačnih timova.
3. **Ljudi:** Potpora daljnjem školovanju, mobilnosti i profesionalnom razvoju istraživača.
4. **Kapaciteti:** Potpora jačanju i optimalnom korištenju istraživačkih i inovacijskih kapaciteta diljem Europe. Osim ovih četiriju kategorija dodjeljuju se i određena sredstva Zajedničkom istraživačkom centru za nenuklearne aktivnosti.

Više informacija na : http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html

▪ CIP

Okvirni program za konkurentnost i inovacije (eng. Competitiveness and Innovation Framework Programme - CIP)

Za razdoblje 2007.- 2013. godine ovaj program ima na raspolaganju proračun od 3,6 milijardi eura. Cilj mu je poticanje konkurentnosti europskog poduzetništva. Svrha programa je poduprijeti inovativne aktivnosti (uključujući eko-inovacije), osigurati bolji pristup malog i srednjeg poduzetništva financijama, osigurati usluge za potporu poslovanju u regiji, potaknuti bolje korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT), pomoći u razvoju informacijskog društva, promicati povećano korištenje obnovljivih energija i energetsku učinkovitost.

Podijeljen je na tri komponente:

1. **Program za poduzetništvo i inovacije (EIP)** sa 60% proračuna odnosno 2,170 milijarde eura

Ciljna skupina ovog dijela programa su mala i srednja poduzeća (MSP) u start-up fazi i u fazi razvoja, kojima se želi olakšati pristup financijskim sredstvima (fondovi rizičnog i sjemenskog kapitala, mikrokrediti do 25.000 €, zajmovi, garancijske sheme), potaknuti ih na implementaciju poduzetničke i inovativne kulture, korištenje inovativnih i ekoloških tehnologija, usklađivanje poslovanja s politikom zaštite okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije; unaprjeđenje poslovanja upotrebom informacijskih i komunikacijskih sustava, udruživanje u klastere, sklapanje oblika javno-privatnog partnerstva. Osim malog i srednjeg poduzetništva, program je namijenjen i organizacijama/institucijama koje djeluju u području poticanja, promicanja i/ili podupiranja poduzetništva.

Više informacija na : http://ec.europa.eu/cip/eip/index_en.htm

2. **Program podrške politikama za primjenu informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT PSP)** 20% proračuna, odnosno 730 milijuna eura

Program podupire akcije poticanja inovacije i konkurentnosti putem šireg usvajanja i što boljeg korištenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija među građanstvom, u tijelima državne vlasti i u gospodarskom sektoru. Obuhvaća projekte koji omogućavaju jednak pristup informacijskom prostoru u smislu sigurnosti, većeg kapaciteta i infrastrukturne podrške, s ciljem prevladavanja prepreka u razvoju informacijskog društva.

Više informacija na : http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/index_en.htm

3. **Inteligentna energija u Europi (IEE)** 20% proračuna, odnosno 730 milijuna eura

Program doprinosi ostvarenju ciljeva europske energetske i ekološke politike promoviranjem korištenja obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti te energetske učinkovitog prijevoza putem financiranja aktivnosti koje doprinose uklanjanju tržišnih prepreka, promjenama u ponašanju, stvaranju povoljnog poslovnog okruženja za rast energetske učinkovitosti i tržišta obnovljivih izvora energije.

Programom se sufinanciraju aktivnosti u sljedećim područjima:

SAVE: jačanje energetske učinkovitosti i racionalnog korištenja resursa u industriji i građevinarstvu. Uključuje provedbu dugotrajnih trening programa za jačanje ljudskih kapaciteta i aktivnosti s ciljem poboljšanja energetske efikasnosti u kućanstvima te izgradnje tržišta za energetske učinkovite proizvode.

ALTENER: akcije su usmjerene na promociju i potporu korištenju izvora obnovljive energije i energetske diverzifikacije za proizvodnju električne i toplinske energije.

STEER: promoviranje učinkovitijeg korištenja energije u prometu te primjena novih i obnovljivih goriva u prometu.

INTEGRIRANE AKTIVNOSTI: kombinacija gore navedenih područja

ELENA - Europski instrument za lokalnu energetske podršku (eng. *The European Local Energy Assistance facility*) je inicijativa kojom se, koristeći sredstva programa Inteligentna energija u Europi, financira tehnička pomoć lokalnoj i regionalnoj samoupravi na području pripreme projekata obnovljive energije i energetske učinkovitosti. Radi se o novom instrumentu bespovratne pomoći koju su zajednički uspostavile Europska komisija i Europska Investicijska banka (EIB).

Više na: http://www.eib.org/products/technical_assistance/elena/index.htm

• Program za cjeloživotno učenje

- pokriva razdoblje od 2007. do 2013. godine a za njegovu provedbu na europskoj razini za navedeno razdoblje izdvojeno je 6.9 milijardi eura, što ga čini najvećim europskim programom u području obrazovanja. Naglašavanjem potrebe za cjeloživotnim učenjem ovim programom se želi pridonijeti razvoju EU kao naprednog društva znanja, s održivim gospodarskim razvojem, većom stopom zapošljavanja boljim radnim mjestima i većim stupnjem društvene kohezije. Cilj je programa njegovati interakciju, suradnju i mobilnost sustava obrazovanja i stručnog usavršavanja unutar EU koja treba predstavljati standard kvalitete u svijetu.

Program za cjeloživotno učenje se sastoji od četiri sektorska potprograma u sklopu kojih se dodjeljuju stipendije i potpore projektima koji naglašavaju transnacionalnu mobilnost pojedinaca, promiču bilateralna i multilateralna partnerstva i poboljšavaju kvalitetu sustava obrazovanja i stručnog usavršavanja kroz multilateralne projekte.

Program se sastoji od sljedećih četiriju potprograma:

Program Comenius je namijenjen predškolskom odgoju, osnovnoškolskom i srednjoškolskom općem obrazovanju. Comenius omogućuje suradnju obrazovnih institucija i organizacija u okviru tog sustava (vrtići, osnovne i srednje škole) diljem Europe i pojedinaca iz tih ustanova (odgajatelji, nastavnici, ravnatelji, nenastavno osoblje, zatim nastavnici koji još nisu stekli iskustvo rada u nastavi i nastavnici koji se nakon nekog vremena ponovno vraćaju nastavi). Sudjelovanjem u pojedinim aktivnostima Comeniusa potiče se učenje i razumijevanje različitosti europskih kultura i jezika te se podiže razina kvalitete školskog obrazovanja u Europi.

Program Erasmus je dio Programa za cjeloživotno učenje koji je usmjeren na visokoškolsko obrazovanje. U okviru njega moguće je sudjelovati u individualnoj mobilnosti te u europskim obrazovnim projektima. Visokoškolske ustanove prijavu za Erasmus sveučilišnu povelju šalju Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audiovizualnu politiku i kulturu. Hrvatski studenti te nastavno i nenastavno osoblje zaposleno na raznim obrazovnim ustanovama i organizacijama moći će odlaziti na partnerske inozemne ustanove u svrhu studiranja, učenja, obavljanja stručne prakse, održavanja nastave ili stručnog usavršavanja.

Program Leonardo da Vinci je dio Programa za cjeloživotno učenje koji obuhvaća strukovno obrazovanje i osposobljavanje na svim razinama obrazovanja (osim za mobilnost u visokoškolskom obrazovanju što obuhvaća Erasmus). Njime se omogućava usavršavanje stručnih znanja, vještina i sposobnosti kroz sudjelovanje u mobilnosti, te u europskim obrazovnim projektima. Uključuje sve osobe koje su na bilo koji način povezane sa strukovnim obrazovanjem, bilo da su to obrazovne ustanove poput srednjih strukovnih škola, pučkih učilišta ili institucija iz gospodarskog sektora, na primjer, gospodarske komore, poduzeća ili trgovačkih organizacija te im omogućuje stručno usavršavanje u inozemstvu.

Program Grundtvig je dio Programa za cjeloživotno učenje koji omogućuje suradnju između institucija koje pružaju ili omogućuju obrazovanje i usavršavanje odraslih diljem cijele Europe te pojedinaca, sudionika takvog obrazovanja. Program je namijenjen općem obrazovanju odraslih, stjecanju znanja i vještina pomoću kojih se možemo lakše suočiti sa raznim organizacijskim i poslovnim izazovima, te poboljšanju opće kvalitete života.

Transverzalni program povezuje ova četiri potprograma, a cilj mu je promicati europsku suradnju u području koje pokriva dva ili više potprograma (horizontalno djelovanje). Podupire aktivnosti kao što su: suradnja u politici i inovacije u cjeloživotnom učenju; promicanje učenja

stranih jezika; razvoj inovativnih, na informacijskim i komunikacijskim tehnologijama utemeljenih sadržaja, usluga, pedagogije i prakse cjeloživotnog učenja; diseminacija i upotreba rezultata aktivnosti koje se financiraju iz Programa za cjeloživotno učenje i prethodnih s njim povezanih programa te razmjena primjera dobre prakse.

Program Jean Monnet se nadovezuje na ove aktivnosti te podupire obrazovanje i istraživanje u području europskih integracija unutar, ali i izvan EU. Cilj mu je poticati aktivnosti poučavanja i istraživanja u studijima europskih integracija te pružiti podršku djelovanju odgovarajućeg broja institucija i udruženja čiji rad je usmjeren na pitanja europskih integracija i na obrazovanje i osposobljavanje u europskoj perspektivi. Pokrenut 1990. godine, program je danas prisutan u 60 zemalja u svijetu, te 700 sveučilišta provodi Jean Monnet kolegije.

Više informacija na: http://eacea.ec.europa.eu/llp/index_en.php

• **Mladi na djelu (Youth in Action Programme - YAP)**

- temelji se na iskustvima prijašnjih programa: Mladi za Europu (1989.-1999.), Europska volonterska služba (1996.-1999.) i programu MLADI (2000.-2006.), a za njegovu provedbu na europskoj razini izdvojeno je 885 milijuna eura. Najveći je program EU za mlade. Nudi brojne mogućnosti mobilnosti i neformalnog učenja te promiče međukulturalni dijalog. Ciljevi programa Mladi na djelu su promicanje aktivnog građanstva mladih, razvijanje solidarnosti i promicanje tolerancije među mladima, poticanje uzajamnog razumijevanja među mladima iz različitih zemalja, razvijanje kvalitetnih sustava potpore aktivnostima i organizacijama mladih te promicanje europske suradnje u sektoru mladih. Prioriteti programa su europsko građanstvo, aktivno sudjelovanje mladih u društvu (u životu zajednice), kulturalna različitost te uključivanje mladih s smanjenim mogućnosti. Uz ova četiri navedena prioriteta, svake godine se određuju i prioriteti na godišnjoj osnovi.

Program je namijenjen i otvoren za sve mlade ljude (13-30 godina), neovisno o njihovom obrazovanju ili društvenoj i kulturalnoj pripadnosti; organizacijama mladih i svima uključenima u rad s mladima

Više informacija na: http://ec.europa.eu/youth/index_en.htm

• **Erasmus Mundus II**

- je program suradnje i mobilnosti u području visokog obrazovanja kojem je cilj poboljšati kvalitetu visokog obrazovanja u Europi i promicati dijalog i razumijevanje između ljudi i kultura kroz suradnju s trećim zemljama. Naglašava vidljivost i atraktivnost europskog visokog obrazovanja u trećim zemljama kroz promidžbu i poticanje međunarodne suradnje. Pojam "treće zemlje" obuhvaća sve ostale zemlje svijeta koje su se uključile u ovaj program, a nisu članice EU.

Program Erasmus Mundus II se provodi kroz 3 aktivnosti:

Aktivnost 1 - Združeni programi Erasmus Mundus provode se prvenstveno stvaranjem centara izvrsnosti na visokim učilištima (kojima je Europska komisija dodijelila Erasmus sveučilišnu povelju – u sklopu Programa za cjeloživotno obrazovanje) kroz združene diplomske (Erasmus Mundus Masters Courses) i doktorske studije (Erasmus Mundus Joint Doctorates).

Aktivnost 2 - Erasmus Mundus partnerstva između visokih učilišta iz EU koja provode studij Erasmus Mundus II i visokih učilišta u trećim zemljama u svrhu mobilnosti na svim akademskim razinama.

Aktivnost 3 - Promidžba visokog obrazovanja u Europi kao npr. internacionalizacija visokih učilišta ili međusobno priznavanje kvalifikacija između visokih učilišta iz EU i visokih učilišta iz trećih zemalja.

Više informacija na: http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

▪ PROGRESS

Program Zajednice za zapošljavanje i socijalnu solidarnost (eng. Employment and Social Solidarity Programme - PROGRESS) s proračunom od 743,25 milijuna eura za sedmogodišnje razdoblje trajanja. Osnovan je kako bi financijski podržao provedbu ciljeva Europske unije u području zapošljavanja, socijalnih pitanja i jednakih mogućnosti u skladu sa Socijalnom agendom. U tom kontekstu program PROGRESS prati nastojanja država korisnica da potiču brojnija i kvalitetnija radna mjesta i jednake mogućnosti za sve. Usmjeren je na aktivnosti koje imaju snažnu europsku dimenziju.

PROGRESS se sastoji od pet komponenti:

Zapošljavanje (Employment): podupire provedbu Europske strategije zapošljavanja (European Employment Strategy).

Socijalna zaštita i uključivanje (Social protection and inclusion): podupire provedbu Modela otvorene koordinacije u području socijalne zaštite i uključenosti u društvo.

Radni uvjeti (Working conditions): podržava poboljšanje radne okoline i radnih uvjeta, što uključuje zdravlje i sigurnost na poslu.

Raznolikost i borba protiv diskriminacije (Diversity and combating discrimination): financira aktivnosti vezane uz učinkovitu implementaciju principa nediskriminacije i promoviranja europske politike poštovanja raznolikosti.

Ravnopravnost spolova (Equality): ima za cilj provedbu strategije EU Putokazi ka ravnopravnosti žena i muškaraca 2006.-2010. i Europskog pakta o ravnopravnosti spolova te podržava učinkovitu provedbu ravnopravnosti i jednakosti spolova.

Više na: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=327>

▪ Europa za građane

Ovim programom se pruža potpora širokom spektru aktivnosti i organizacijama koje promiču „aktivno europsko građanstvo“, to jest uključivanje građana i organizacija civilnoga društva u proces europske integracije. Putem navednog programa građani imaju priliku sudjelovati u aktivnostima transnacionalne razmjene i suradnje koje pridonose izgradnji osjećaja pripadnosti zajedničkim europskim idealima i potiču procese europske integracije.

Program Europa za građane financira četiri vrste aktivnosti:

1. Aktivni građani za Europu aktivnost je u kojoj građani izravno sudjeluju, bilo kroz projekte bratimljenja gradova ili kroz druge vidove građanskih projekata. Projekti bratimljenja gradova postali su vrlo popularni u cijeloj Europi i obuhvaćaju aktivnosti poput:

- sastanaka građana
- tematskog umrežavanja zbratimljenih gradova
- višegodišnjih projekata za umrežene zbratimljene gradove
- pilot projekata u obliku okruglih stolova Građana

2. Aktivno civilno društvo u Europi usmjerena je na organizacije europskog civilnog društva koje će primati strukturnu potporu na temelju svojih programa rada ili potporu za transnacionalne projekte.
3. Zajedno za Europu daje potporu za događaje koji imaju za svrhu jačanje vidljivosti Europske unije, za studije i informatičke alate, a obraća se najširoj publici preko svih granica, približavajući Europu njezinim građanima.
4. Aktivno europsko sjećanje daje potporu za očuvanje spomen-mjesta i arhivskih zbirki povezanih s deportacijama i odavanjem počasti žrtvama nacizma i staljinizma.

Više informacija na: http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/index_en.php

▪ **Kultura 2007-2013**

- financira projekte kulturne suradnje u svim vrstama umjetničkog i kulturnog rada: scenskim umjetnostima, vizualnim umjetnostima, književnosti, kulturnoj baštini, povijesti kulture itd.

Opseg i sadržaj Programom Kultura žele se postići tri važna cilja:

- promicanje prekogranične mobilnosti kulturnih djelatnika
- poticanje transnacionalnog kretanja kulturnih i umjetničkih djela
- njegovanje interkulturalnog dijaloga.

U svrhu ostvarivanja tih triju ciljeva, program podupire tri skupine programskih aktivnosti:

1. **potpora akcijama u kulturi** - omogućuje kulturnim organizacijama raznih zemalja suradnju u kulturnim i umjetničkim projektima poput:
  - višegodišnjih projekata suradnje, u trajanju od tri do pet godina
  - mjere suradnje, u trajanju od najviše dvije godine
  - posebnih mjera povezanih s osobito istaknutim i kompleksnim akcijama poput projekta Europska prijestolnica kulture.
2. **potpora tijelima u kulturi** - potpora ustanovama kulture koje rade ili nastoje raditi u europskim razmjerima. Sufinanciraju se dugoročni programi rada takvih organizacija.
3. **potpora aktivnostima analize i diseminacije** - potpora aktivnostima analize i širenja informacija koje na razne načine pridonose višem stupnju svjesnosti o programu Kultura i njegovim aktivnostima.

Više informacija na: http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc411_en.htm

▪ **Marco Polo II**

Ukupni proračun programa za razdoblje 2007. – 2013. godine iznosi 450 milijuna eura.

Ciljevi programa Marco Polo II su smanjenje opterećenja cestovnog prometa, smanjenje negativnog učinka teretnog prijevoza na okoliš u zemljama Europske unije. U svrhu ostvarenja tog cilja program podupire aktivnosti u teretnom transportu, logistici i drugim relevantnim tržištima, uključujući tzv. "morske autoceste" i mjere izbjegavanja cestovnog preopterećenja.

Program podržava pet vrste aktivnosti:

Aktivnosti izmjene modaliteta transporta (modal shift actions) podrazumijeva svaku aktivnost koja direktno, mjerljivo i brzo preusmjerava teretni transport sa ceste na željeznicu, unutarnje plovne putove, pomorski teretni prijevoz (Shortsea shipping - SSS) ili kombinaciju

transportnih modaliteta pri čemu su cestovna putovanja što kraća, pod uvjetom da ona nije katalizatorska aktivnost.

Katalizatorske aktivnosti (catalyst actions) se odnose na svaku inovativnu aktivnost s ciljem savladavanja značajnih strukturalnih barijera u teretnom prijevozu EU, koje opstruiraju efikasno funkcioniranje tržišta, kompetitivnost pomorskog teretnog prijevoza (SSS), željeznice, unutarnje plovidbe, i/ili efikasnosti transportnih lanaca koji ove transportne modalitete koriste, uključujući i modifikaciju ili izgradnju sporedne infrastrukture.

Morske autoceste (motorways of the sea action) se odnosi na svaku inovativnu aktivnost koja preusmjerava teretni promet sa ceste na pomorski teretni prijevoz (SSS), ili kombinaciju SSS-a s ostalim modalitetima transporta pri čemu se cesta koristi minimalno. Aktivnosti ove vrste mogu uključivati modifikaciju ili izgradnju sporedne infrastrukture neophodne za implementaciju intermodalnih pomorskih transportnih usluga visoke frekvencije i obima. Pri tome se preferira korištenje ekološki prihvatljivih transportnih modela kao što su unutarnja plovidba i željeznica za prijevoz u unutrašnjosti i integrirane usluge od vrata-do vrata.

Aktivnosti izbjegavanja cestovnog preopterećenja (traffic avoidance action) uključuju inovativne aktivnosti koje integriraju transport u proizvodnu logistiku kako bi se izbjegla velika količina cestovnog transporta, da pri tome nema štetnog utjecaja na proizvodne kapacitete i radnu snagu. Aktivnosti ove vrste mogu uključivati modifikaciju ili izgradnju sporedne infrastrukture i opreme.

Zajedničke obrazovne aktivnosti (common learning actions) kojima je cilj unapređivanje znanja na području logistike teretnog prijevoza te poticanje međusobne suradnje.

Više informacija na: <http://ec.europa.eu/transport/marcopolo/>

▪ **Financijski instrument civilne zaštite i Mehanizam Zajednice za civilnu zaštitu**

Mehanizam Zajednice za civilnu zaštitu i Financijski instrument za civilnu zaštitu zajedno obuhvaćaju tri glavne faze ciklusa upravljanja u katastrofama: prevenciju, spremnost i reagiranje. Mehanizam Zajednice olakšava pripravnost za ozbiljne opasnosti i reagiranje na njih, a Financijski instrument za civilnu zaštitu pruža pravnu osnovu za financiranje svih aktivnosti EU na području civilne zaštite.

Financijski instrument za civilnu zaštitu (eng. Civil Protection Financial Instrument) - pruža komplementarnu podršku naporima država članica usmjerenih na zaštitu, ponajprije ljudi, ali i okoliša i imovine, uključujući kulturnu baštinu; zatim u slučaju prirodnih katastrofa ili onih izazvanih od ljudi (teroristički čini, tehnološki, radiološki ili ekološki incidenti velikih razmjera). Instrument također pospješuje intenzivnu suradnju između država članica na području civilne zaštite.

Financiraju se:

aktivnosti i alati Mehanizma Zajednice za civilnu zaštitu, uključujući Centar za monitoring i informiranje (eng. kratica MIC) uspostavljen na europskoj razini te Zajednički sustav za komunikaciju i informiranje u slučaju katastrofa (CECIS), kroz koji sudjelujuće države razmjenjuju uzbune i obavijesti.

projekti prevencije (istraživanje uzroka katastrofe, predviđanje, javno informiranje) doprinose razvoju politika prevencije nesreća, povezivanju dionika i politika kroz ciklus upravljanja nesrećama te poboljšanju učinkovitosti postojećih instrumenata politike za prevenciju nesreća.

projekti pripravnosti (otkrivanje, edukacija, umrežavanje, vježbe, mobilizacija stručnjaka) doprinose poboljšanju učinkovitosti žurnog djelovanja unaprjeđenjem pripravnosti i svijesti o

snagama civilne zaštite, potpori nastojanjima zaštite građana, okoliša i imovine u slučaju prirodne i od strane čovjeka uzrokovane nesreće, omogućavanju suradnje među zemljama u pripravnosti civilne zaštite i onečišćenja mora.

Više na: http://ec.europa.eu/echo/civil_protection/civil/prote/finance.htm

▪ **Drugi program aktivnosti Zajednice u području zdravstva 2008. - 2013.**

Drugi program aktivnosti Zajednice u području zdravstva 2008. – 2013. (Second programme of Community action in the field of health 2008-2013) je ključno sredstvo kojim Europska komisija ostvaruje ciljeve Strategije EU za zdravstvo.

Ciljevi programa su:

- poboljšati zdravstvenu sigurnost građana;
- promicanje zdravlja, uključujući smanjenje zdravstvenih nejednakosti te promicanje zdravog starenja;
- širenje informacija o zdravlju, razmjena znanja i najbolje prakse u zdravstvenim pitanjima.

Financiraju se aktivnosti kao što su: edukacija, umrežavanje, koordinirane reakcije, međunarodna razmjena iskustava i znanja te razmjena informacija s ciljem poboljšanja i zaštite ljudskog zdravlja.

Više na: http://ec.europa.eu/health/programme/policy/2008-2013/index_en.htm

• **Media 2007**

- financira aktivnosti audiovizualnog sektora; aktivnosti pretprodukcije i postprodukcije, tehnološkog i tržišnog napretka, te digitalizacije.

Ukupan proračun programa MEDIA 2007 za razdoblje od 2007. do 2013. godine, iznosi 755 milijuna eura, s tim da se 65% toga iznosa izdvaja za promociju i distribuciju europskih filmova izvan matične zemlje.

Glavni ciljevi programa MEDIA 2007 jesu:

- Očuvanje i promoviranje europskih kulturnih raznolikosti i kinematografskog naslijeđa osiguravanjem javnog pristupa toj baštini i poticanje dijaloga između kultura
- Povećanje optjecaja europskih filmova
- Povećanje komercijalnosti europskog audiovizualnog sektora na globalnom tržištu.

Program podupire pet skupina programskih aktivnosti:

Usavršavanje

Program MEDIA podržava više od 50 različitih programa usavršavanja kao što su pisanje scenarija (Arista, Moonstone), ekonomski i financijski menadžment (EAVE, Berlin Talent Campus) te nove tehnologije (INYOP, ETNA-CARTOON), koji omogućavaju audiovizualnim profesionalcima koji dolaze iz zemalja članica programa MEDIA ojačavanje i proširivanje vlastite stručne kompetencije te konkurentnost na međunarodnom tržištu.

Razvoj projekata

Cilj je potpore za razvoj projekata (pojedinačnih, skupnih i interaktivnih) promoviranje razvoja produkcijskoga projekta putem financijskoga podupiranja nezavisnih europskih producenstskih tvrtki. Potiče se razvoj igranoga, kreativno-dokumentarnog i animiranog filma

te interaktivnih projekata za računala, internet, mobilne telefone, konzola za igrice i novih oblika za digitalne televizije.

Distribucija

Program MEDIA podržava transnacionalnu distribuciju europskih filmova i televizijskih programa. Dakle, europski distributeri mogu zatražiti financijsku pomoć za prikazivanje europskih filmova izvan matične zemlje (tzv. nenacionalni europski filmovi). Razlikujemo automatsku i selektivnu distribuciju te potporu za prodajne zastupnike, televizijsko prikazivanje i kinomreže.

Promocija/Festivali

Promidžba kinematografije i audiovizualnih programa te potpora za održavanje filmskih festivala također su aktivnosti koje podupire program MEDIA u nastojanju da se europskim nezavisnim producentima i distributerima olakša pristup i sudjelovanje na ključnim europskim i međunarodnim filmskim događanjima te da se promovira europski film na važnim međunarodnim filmskim sajmovima.

Nove tehnologije

Program MEDIA s pomoću novih tehnologija omogućuje dodatno financiranje različitih audiovizualnih projekata. Među takvim potporama razlikujemo potporu za pilot-projekte i potporu za „Growth and Audiovisual: i2i Audiovisual“.

Više informacija na: http://ec.europa.eu/culture/media/index_en.htm

• **Carine 2013**

Svrha programa je koordinacija rada carinskih službi u zemljama članicama u cilju omogućavanja djelovanja unutrašnjeg tržišta EU. Njime se nastoji pojednostaviti carinski sustav i zaštititi tržište i građane od prijevare.

Aktivnosti koje se financiraju kroz program su razvoj informatičkih sustava za razmjenu podataka i stvaranje elektroničkih baza podataka.

Indirektna (nefinancijska) korist od sudjelovanja u navedenom programu odnosi se na upoznavanje sa pravnom stečevinom EU iz djelokruga i ovlasti carinske službe, obuka i obrazovanje, te upoznavanje s funkcioniranjem i modernizacijom carinskih IT sustava interoperabilnosti i interkonektivnosti za zemlje članice EU.

Više na: http://europa.eu/legislation_summaries/customs/111050_en.htm

• **Fiscalis 2013**

Cilj programa je stvoriti pouzdanije i bolje djelovanje poreznog sustava na unutrašnjem tržištu EU poticanjem suradnje na području porezne politike. Program potiče bolju primjenu i razumijevanje poreznih zakona u Europskoj uniji te nastoji informirati i razmjenjivati primjere dobre prakse sa zemljama kandidatkinjama, zemljama potencijalnim kandidatkinjama i zemljama članicama Europske politike susjedstva.

Otvoren je svim državama članicama, zemljama kandidatkinjama i zemljama potencijalnim kandidatkinjama te određenim zemljama koje sudjeluju u Europskoj politici susjedstva, ovisno o stupnju sukladnosti njihova sustava zakonodavstvu Europske unije.

Više informacija na:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/index_en.htm